

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2692

Vragen van het lid **Bushoff** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het bericht «Vledder laat zich bijpraten over plannen gaswinning: «Kansrijk om in beroep te gaan»»* (ingezonden 12 juni 2025).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 9 juli 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Vledder laat zich bijpraten over plannen gaswinning: «Kansrijk om in beroep te gaan»» en wat is daarop uw reactie?¹

Antwoord 1

Het bericht is mij bekend. Het is duidelijk dat er over de voorgenomen gaswinning in de buurt van Vledder zorgen leven. Hoewel het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en Vermilion niet waren uitgenodigd bij de bijeenkomst waar het artikel op ingaat, zijn de zorgen die daar aldus RTV Noord zijn geuit ons bekend. Zowel het ministerie als Vermilion proberen via informele bijeenkomsten en formele stappen in de projectprocedure deze zorgen zo goed mogelijk te adresseren en een plaats te geven in de besluiten die worden voorbereid.

Vraag 2

Kunt u precies in kaart brengen op hoeveel bewoners de eventuele nieuwe gaswinning bij Vledder impact heeft?

Antwoord 2

In het winningsplan dat Vermilion nog moet indienen, geeft Vermilion aan waar en hoe de effecten van de gaswinning precies zijn te verwachten. Gedacht kan worden aan bodemdaling of verkeersstromen die horen bij de werkzaamheden. Verwacht wordt dat buiten een contour van 5 km rondom het gasveld geen effecten te verwachten zijn. Binnen dit gebied zijn circa 7600 adressen gelokaliseerd. Deze adressen omvatten eigenaren (van bedrijven, land of

¹ RTV Drenthe, 12 juni 2025 (www.rtvdrenthe.nl/nieuws/17541396/vledder-laat-zich-bijpraten-over-plannen-gaswinning-kansrijk-om-in-beroep-te-gaan).

woningen) en bewoners van het gebied. Het aantal personen achter deze 7600 adressen is niet bekend.

Vraag 3

Zijn alle bewoners op wie de eventuele nieuwe gaswinning impact heeft ingelicht en hebben ze allemaal een mogelijkheid gehad om gehoord te worden?

Antwoord 3

Het is belangrijk dat bewoners worden geïnformeerd en gehoord worden. Vermilion organiseert hiervoor met regelmaat informele bijeenkomsten waarop bewoners geïnformeerd worden en er mogelijkheid is tot het stellen vragen. Het ministerie is daar vaak ook bij aanwezig.

Verder is er ruimte voor inspraak. Tijdens de projectprocedure (voorheen: rijkscoördinatieregeling) van dit project zijn er verschillende formele momenten geweest waarop het ministerie bewoners heeft ingelicht over het project en hen om een reactie heeft gevraagd. In 2021 heeft eerst het Voornemen en voorstel voor Participatie (VenP) ter inzage gelegen en later in dat jaar de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD). Met een brief en via een advertentie in huis aan huis bladen zijn bewoners op beide momenten geattendeerd op de mogelijkheid een reactie te geven op beide stukken. Tijdens inloopavonden was er mogelijkheid om reactie te geven en nader geïnformeerd te worden.

Zo is er ook eind april 2025 een brief verstuurd naar de 7600 adressen rondom het gasveld om hen op de hoogte te brengen van de laatste stand van zaken. We hebben signalen ontvangen dat enkelen geen post hebben ontvangen. Dat is vervelend. Daarom is het adressenbestand geactualiseerd. Het kabinet is voornemens om, zoals gebruikelijk bij eerstvolgende stappen in de procedure op dezelfde manier als hiervoor beschreven, bewoners te informeren en de mogelijkheid te geven tot reactie.

Vraag 4

Bent u bereid een enquête te houden onder alle bewoners op wie de eventuele nieuwe gaswinning impact heeft en deze uitslag leidend te maken in de definitieve beslissing voor het verlenen van een vergunning?

Antwoord 4

Als bevoegd gezag is het kabinet gebonden aan juridische kaders voor de beoordeling van aanvragen om gas te winnen. Dat neemt niet weg dat maatschappelijk betrokkenheid belangrijk is. Het kabinet zet daarom in op duidelijke communicatie en het actief betrekken van de omgeving. Zo krijgt de omgeving op meerdere momenten gedurende de procedure de mogelijkheid om inbreng te leveren zodat deze kan worden meegenomen in de nadere uitwerking. Het kabinet is niet bereid een enquête te houden, omdat de uitkomst daarvan niet doorslaggevend kan zijn voor de besluitvorming.

Vraag 5

Welke stappen gaat u ondernemen om de gemeente Westerveld beter te informeren over de nieuwe gaswinning, zodat ze niet van bewoners moeten horen dat Vermilion afziet van een bepaalde locatie?

Antwoord 5

Het was de intentie om de gemeente en de omgeving gelijktijdig in te lichten over de noodzaak om een nieuwe locatie aan te wijzen. De brief aan bewoners is helaas een dag eerder aangekomen dan ons bericht aan de lokale overheden. Dat heeft tot de ongelukkige situatie geleid dat bewoners eerder op de hoogte waren dan de gemeente Westerveld. Bij een volgend moment zullen we de lokale overheden eerder informeren over onze communicatie met inwoners van het gebied.

Naast deze contacten met regionale overheden organiseert het ministerie gemiddeld één of twee keer per jaar een ambtelijk en bestuurlijk overleg over dit project. Tijdens deze overleggen worden de lokale overheden op de hoogte gehouden van de stand van zaken van het project en gevraagd om advies op bepaalde stukken. Het ministerie heeft het initiatief genomen om na de zomer weer een nieuw ambtelijk en bestuurlijk overleg te organiseren.

Vraag 6

Deelt u de opvatting van de gemeente Westerveld dat ze tegen de eventuele nieuwe gaswinning zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Deze opvatting deelt het kabinet niet. Het kabinet heeft de Kamer op 6 december 2024 (Kamerstuk 33 529, nr. 1264) geïnformeerd dat aardgas in de transitieperiode nodig blijft als overgangsbrandstof en dat er – vooruitlopend op de geplande herziening van de mijnbouwwet – afspraken met de sector worden gemaakt over waar en tot wanneer gas gewonnen kan worden, onder welke voorwaarden en batendeling. De afspraken moeten helderheid bieden over de rol en toekomst van gaswinning op land, in het bijzonder aan omwonenden, richting medeoverheden en de sector. Deze afspraken moeten bijdragen aan het vinden van een balans tussen enerzijds de zorgen van bewoners en regionale overheden, en anderzijds de belangrijke functie die gaswinning op land nog heeft. Want er zal de komende jaren nog aardgas nodig zijn en zo lang dat veilig en verantwoord gewonnen kan worden, heeft winning in eigen land de voorkeur van dit kabinet.

Vraag 7

Bent u bereid de mening van het lokaal bestuur leidend te maken in de definitieve beslissing voor het verlenen van een vergunning?

Antwoord 7

Nee, de beslissing voor het verlenen van een vergunning betreft een nationale kwestie. Het is een complex vraagstuk en vraagt om een brede afweging van uiteenlopende (nationale) belangen. Daar komt bij dat het kabinet als bevoegd gezag gebonden is aan juridische kaders voor de beoordeling van aanvragen om gas te winnen. Dit neemt niet weg dat bij de besluitvorming, maar ook gedurende de projectprocedure, op meerdere momenten inbreng wordt gevraagd aan decentrale overheden die meegenomen wordt in de verdere besluitvorming. Deze inbreng is alleen niet leidend voor de uiteindelijke beslissing. Dat komt ook omdat er andere adviezen van wettelijke adviseurs worden ingewonnen die meegewogen worden in de uiteindelijke besluitvorming.

Vraag 8

Heeft u als bewindspersoon nog een mogelijkheid om de vergunning te weigeren en het dus een politieke afweging is om de vergunning te verlenen?

Antwoord 8

Als bevoegd gezag ben ik gebonden aan juridische kaders bij de beoordeling van individuele aanvragen om gas te winnen. Een aanvraag voor gaswinning wordt getoetst aan de Mijnbouwwet. Daarin staat op welke gronden een aanvraag kan worden afgewezen. Ik kan aanvragen voor vergunningen niet rechtmatig weigeren om politieke redenen die geen grondslag hebben in de wet.

Vraag 9

Hoe groot acht u de kans dat er vanuit bewoners geprocedeerd gaat worden tegen de nieuwe gaswinning? Vindt u het wenselijk dat Rijksoverheid recht tegenover haar burgers en lagere overheden komt te staan?

Antwoord 9

Uiteraard zijn procedures voor niemand wenselijk. Tegelijkertijd staat het een belanghebbende vrij om tegen het besluit juridische stappen te ondernemen. Het kabinet werkt aan afspraken met de sector om duidelijkheid te geven hoe de gaswinning er in de transitieperiode uit kan zien en onder welke voorwaarden er nog gas gewonnen kan worden. Deze duidelijkheid moet ertoe bijdragen dat omwonenden en regionale overheden weten waar ze aan toe zijn, en in een vroeg stadium met elkaar het gesprek te voeren om juridische procedures zo veel als mogelijk te voorkomen.

Vraag 10

Hoe groot acht u dat de kans dat de vergunning niet verleend wordt door een stikstofuitspraak, gezien de stikstofuitstoot die komt kijken bij de gaswinning en de bouw van de installatie?

Antwoord 10

Vermilion moet voor de werkzaamheden ook een omgevingsvergunning Natura2000 activiteit aanvragen bij de Minister van Landbouw Visserij Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Het is aan Vermilion om te voldoen aan de dan geldende regels en aan de Minister van LVVN om te beoordelen of de vergunning kan worden verleend.

Vraag 11

Kunt u garanderen dat de bewijslast van eventuele schade bij Vermilion komt te liggen en niet bij de bewoners?

Antwoord 11

Mocht er schade door bodembeweging ontstaan als gevolg van gaswinning in Vledder, dan kunnen bewoners en kleine bedrijven dit melden bij de Commissie Mijnbouwschade. De Commissie Mijnbouwschade doet onderzoek naar de oorzaak van de schade en geeft, indien er sprake is van mijnbouwschade, advies over de hoogte van de vergoeding. Daarmee neemt de Commissie Mijnbouwschade de bewijslast van bewoners over. Vermilion heeft zich via een privaatrechtelijke overeenkomst gecommitteerd aan het opvolgen van de adviezen van de Commissie Mijnbouwschade.

Vraag 12

Deelt u de mening dat het bewijsvermoeden altijd bij mijnbouwbedrijven moet liggen, waartoe de aangenomen motie Beckerman/Bushoff oproept?²

Antwoord 12

Het kabinet deelt deze mening niet. Op 27 maart jl. heeft het kabinet de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State over de motie Beckerman/Bushoff (Kamerstuk 33 529, nr. 1284). In deze brief heeft het kabinet toegelicht dat zij – op basis van de voorlichting van de Afdeling – tot de conclusie komt dat het uitbreiden van de reikwijdte van het wettelijk bewijsvermoeden naar de rest van Nederland niet de oplossing biedt voor het verbeteren van de positie van schademelders en dat een uitbreiding van de reikwijdte van het wettelijk bewijsvermoeden bovendien ook niet juridisch houdbaar is. Daarnaast lijkt de maatregel weinig meerwaarde te hebben ten opzichte van de huidige wijze van schadeafhandeling door de Commissie Mijnbouwschade, omdat de commissie bewoners reeds ontzorgt door de bewijslast over te nemen.

Vraag 13

Welke lessen heeft de overheid geleerd van de eerdere gaswinning in Groningen en Noord-Drenthe?

Antwoord 13

De ervaringen met het Groningenveld hebben tot belangrijke verbeteringen geleid. Zo is onder andere het veiligheidsbelang voor bewoners beter verankerd in wet- en regelgeving. Er zijn methodieken ontwikkeld om risico's van activiteiten in de diepe ondergrond beter te kunnen beoordelen en de toezichthouder heeft meer capaciteit gekregen. Daarnaast hebben overheden een adviesrol gekregen bij vergunningaanvragen en worden zienswijzen van bewoners meegenomen bij besluiten. Tot slot is de schadeafhandeling via de Commissie Mijnbouwschade georganiseerd waardoor de bewijslast niet bij de bewoner ligt.

Verder worden er aanvullende verbeteringen doorgevoerd naar aanleiding van de parlementaire enquête Aardgaswinning Groningen, in lijn met de maatregelen uit Nij Begun. Zo wordt er gewerkt aan een kennisprogramma voor onderzoek naar sociale effecten van het gebruik van de diepe onder-

² Kamerstuk 33 529, nr. 1219.

grond, wordt data over de ondergrond beter toegankelijk gemaakt en wordt het netwerk van KNMI om aardbevingen te meten verder uitgebreid.

Vraag 14

Garandeert u dat het principe «Drenten boven gas» leidend wordt en er niet dezelfde fouten worden gemaakt als met de gaswinning in Groningen en Noord-Drenthe?

Antwoord 14

Met de uitdrukking «Drenten boven gas» lijkt u te refereren naar «Groningers boven gas» welke voortkomt uit het rapport van de parlementaire enquête-commissie aardgaswinning Groningen. Het Groningenveld was uitzonderlijk groot; het was het grootste gasveld van Europa en tenminste 400 keer groter dan de kleine velden in Nederland. De risico's bij gaswinning uit kleine velden zijn vele malen kleiner dan die bij het Groningenveld. De ervaringen met het Groningenveld hebben tot belangrijke verbeteringen geleid aan het gebruik van de diepe ondergrond.

Mijnbouw is niet zonder risico's, al is de kans op schade erg klein. Op plekken in Nederland waar mijnbouwprojecten zijn, hebben mensen in de omgeving zorgen. De overheid neemt deze zorgen serieus en zorgt voor veilige en verantwoorde mijnbouw via vergunningen en het betrekken van de omgeving. Zo leert de overheid van het verleden en wil zij situaties als in Groningen voorkomen.

Voorafgaand aan goed veiligheidsonderzoek door de overheid, moeten mijnbouwbedrijven allereerst mensen in de omgeving op tijd betrekken. Daarnaast gaat de overheid in gesprek met iedereen die een belang heeft. Dit zijn onder andere de omwonenden, medeoverheden zoals gemeenten en provincies, maatschappelijke en milieuorganisaties, wetenschappers en commerciële bedrijven. Zo wordt duidelijk welke zorgen en vragen er leven en wat daaraan gedaan kan worden. Overheden, mijnbouwbedrijven en omwonenden onderzoeken samen of en hoe mensen kunnen profiteren van de mijnbouwactiviteit in het gebied.

Daarnaast moeten mijnbouwbedrijven een vergunning aanvragen voor mijnbouwactiviteiten. Het Ministerie van KGG verleent deze vergunningen alleen als mijnbouwactiviteiten veilig en verantwoord zijn voor mens, milieu en natuur. Vooraf vraagt het ministerie advies aan verschillende partijen zoals Staatstoezicht op de Mijnen, TNO, Mijnraad, gemeenten, waterschappen en provincies. Op basis van die adviezen wordt beoordeeld of de betreffende mijnbouwactiviteit veilig en verantwoord kan plaatsvinden. Dat betekent niet dat er na het geven van de vergunning helemaal geen risico's zijn. Het betekent wél dat gevolgen zoals beweging van de bodem niet tot onveilige situaties leiden.

Vraag 15

Kunt u toezeggen in gesprek te gaan met bewoners van Vledder en omstreken voordat het definitieve besluit betreft nieuwe gaswinning is genomen en de Kamer over deze gesprekken te informeren?

Antwoord 15

In het lopende traject zijn er al diverse contactmomenten geweest met bewoners en lokale bestuurders. Ook in het vervolg van de vergunningverleningsprocedure, die nog ongeveer anderhalf jaar in beslag zal nemen, zullen er nog verschillende contactmomenten zijn.³ Voordat de besluiten definitief worden, komen ze als ontwerpbesluiten ter inzage. Hierover zullen de bewoners van het gebied worden geïnformeerd per brief, kennisgeving in de Staatscourant en advertenties in lokale huis-aan-huis bladen. Tijdens de informatieavond die dan zal worden georganiseerd zal er de mogelijkheid zijn om met het ministerie in gesprek te gaan over de voorgenomen gaswinning. Daarnaast is het mogelijk een zienswijze in te dienen op de ontwerpprojectbesluiten. Nadat de zienswijzen zijn verwerkt, worden de definitieve besluiten pas vastgesteld. Hierop is beroep mogelijk bij de Raad van State.

³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/gaswinning-vdw>